

дотле је средњи век начинио важан корак напред у признавању и потврђивању основних људских права. Тај средњи век се прочуо по разним повељама, картама, декларацијама и другим актима од историјског значаја у којима су забележена нека важна права властеле (али и грађана) и прокрчен пут ка даљој институционализацији људских права и слобода. Ови документи и акти су настали као резултат борбе властеле против монарха и у њима су најпре призната и потврђена права и привилегије племства и свештенства, као и грађана који су привредно и духовно све више јачали и тражили „своје место под сунцем“, шансу да искораче на позорницу друштвеног и политичког живота феудализма. Иако од историјског значаја, ови акти се ипак не могу поредити са каснијим уставним актима и декларацијама о људским правима и слободама па, по проф. Драгану Стојановићу, чине само предисторију основних права човека, с обзиром да им недостаје индивидуалистичка црта. То је зато што су призната права имала ограничено значење и нису важила за све грађане, припаднике заједнице, него само поједине сталеже, због чега их већ поменути проф. Драган Стојановић назива сталешким правима. С друге стране, ово признавање и овако ограничених права и слобода није захватило све средовековне државе и земље – него само оне важније, европске: Енглеску, Пољску, Шпанију па и нашу Србију која се такође у то време прочула по важном акту – Душановом законiku који први пут помиње нека важна права и слободе.

Но без обзира на поменута ограничења, ови писани акти се могу узети као клице и зачетак нове ере у развоју људских права па су с правом претече каснијих писаних устава који су довршили институционализацију људских права и слобода.

Први и најдалекосежнији од тих средњовековних докумената и аката о људским слободама је била чувена *Magna carta libertatum* (Велика повеља о слободама) од 1215. године коју је извојевала феудална световна и духовна властела од краља Џона без Земље, присиливши га да јој призна нека права као и оно на побуну против владара ако се не би придржавао онога што је обећао и признао у овој Повељи. Поред сузбијања краљевог апсолутизма, највећи домет и бисер ове Повеље чине гаранције интегритета, личне слободе човека. Тако се слободан човек може кажњавати само према степену кривице (с тим да му се штити иметак) а уз то не може бити ухапшен или затворен у тамницу, лишен поседа или